

Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δράσης για τη Μετανάστευση: Η ΕΕ πρέπει να διατηρήσει την πρόοδο που σημειώθηκε τα τελευταία 4 χρόνια

Βρυξέλλες, 6 Μαρτίου 2019

Πριν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μαρτίου, η Επιτροπή καταγράφει σήμερα την πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία 4 χρόνια και καθορίζει τα μέτρα που είναι ακόμη αναγκαία για την αντιμετώπιση τόσο των άμεσων όσο και μελλοντικών μεταναστευτικών προκλήσεων.

Η ΕΕ, αντιμέτωπη με την πιο σοβαρή προσφυγική κρίση που γνώρισε ο κόσμος μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, κατόρθωσε να επιφέρει σημαντικές αλλαγές στη διαχείριση της μετανάστευσης και στην προστασία των συνόρων. Η ΕΕ παρείχε προστασία και στήριξη σε εκατομμύρια άτομα, έσωσε ζωές, εξάρθρωσε δίκτυα λαθραίας διακίνησης και μείωσε τις παράτυπες αφίξεις στην Ευρώπη στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων 5 ετών. Χρειάζονται ωστόσο περισσότερες προσπάθειες για να καταστεί η μεταναστευτική πολιτική της ΕΕ πραγματικά ανθεκτική στο μέλλον ενόψει ενός διαρκώς εξελισσόμενου γεωπολιτικού πλαισίου και μιας σταθερής αύξησης των μεταναστευτικών πιέσεων παγκοσμίως (βλ. [ενημερωτικό δελτίο](#)).

Ο πρώτος αντιπρόεδρος, Φρανς **Τίμερμανς**, δήλωσε σχετικά: «*Τα τελευταία τέσσερα χρόνια η ΕΕ έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο με απτά αποτελέσματα στην αντιμετώπιση της μεταναστευτικής πρόκλησης. Σε πολύ δύσκολες περιστάσεις, ενεργήσαμε από κοινού. Αν και η Ευρώπη δεν βιώνει πλέον τη μεταναστευτική κρίση που έζησε το 2015, εξακολουθούν να υπάρχουν διαρθρωτικά προβλήματα. Τα κράτη μέλη έχουν καθήκον να προστατεύουν και να φροντίζουν εκείνους που φιλοξενούν. Η συνέχιση της συνεργασίας μέσω μιας συνολικής προσέγγισης, σε πνεύμα αλληλεγγύης και με δίκαιη κατανομή ευθυνών, είναι ο μόνος δρόμος για να μπορέσει η ΕΕ να αντιμετωπίσει την πρόκληση της μετανάστευσης.*»

Η ύπατη εκπρόσωπος και αντιπρόεδρος της Επιτροπής, Φεντερίκα **Μογκερίνι**, δήλωσε: «*Το έργο μας με την Αφρικανική Ένωση και τα Ηνωμένα Έθνη φέρει αποτελέσματα. Παρέχουμε συνδρομή σε χιλιάδες εγκλωβισμένους, βοηθώντας πολλούς να επιστρέψουν με ασφάλεια στην πατρίδα τους και να αρχίσουν μια δραστηριότητα, σώζοντας ζωές, καταπολεμώντας τους διακινητές. Οι ροές έχουν μειωθεί, αλλά είναι πάρα πολλοί εκείνοι που θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή τους και κάθε ζωή που χάνεται συνιστά απαράδεκτη απώλεια. Γι αυτόν τον λόγο θα εξακολουθήσουμε να συνεργαζόμαστε με τους διεθνείς εταίρους μας και με τις ενδιαφερόμενες χώρες για να παρέχουμε προστασία στα άτομα που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη, να αντιμετωπίσουμε τα βαθύτερα αίτια της μετανάστευσης, να εξαρθρώσουμε τα δίκτυα των διακινητών, να δημιουργήσουμε οδούς για ασφαλή, οργανωμένη και νόμιμη μετανάστευση. Η μετανάστευση παραμένει παγκόσμια πρόκληση που μπορεί να αντιμετωπιστεί, όπως επιλέξαμε να πράξουμε ως ΕΕ, με κοινή προσπάθεια και ισχυρές συμπράξεις.*»

Ο επίτροπος Μετανάστευσης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Ιθαγένειας Δημήτρης **Αβραμόπουλος** δήλωσε σχετικά: «*Τα αποτελέσματα της κοινής ευρωπαϊκής μας προσέγγισης σχετικά με τη μετανάστευση μιλούν από μόνα τους: οι παράτυπες αφίξεις έχουν μειωθεί σε σχέση με την εποχή πριν από την κρίση, η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή έχει οδηγήσει την κοινή προστασία των συνόρων της ΕΕ σε νέα επίπεδα ενώ εργαζόμαστε μαζί με τους εταίρους μας για να εξασφαλίσουμε νόμιμες οδούς επισπεύδοντας παράλληλα τις επιστροφές. Όσον αφορά το μέλλον, είναι σημαντικό να συνεχίσουμε την κοινή μας προσέγγιση αλλά και να ολοκληρώσουμε τη συνεχιζόμενη μεταρρύθμιση του συστήματος ασύλου της ΕΕ. Επιπλέον, ο καθορισμός προσωρινών μέτρων για την αποβίβαση θα πρέπει να αποτελέσει προτεραιότητα.*»

Επί 3 συναπτά έτη, οι αριθμοί των αφίξεων μειώνονται σταθερά και τα σημερινά επίπεδα φθάνουν μόλις στο 10 % των ανώτατων επιπέδων του 2015. Το 2018 εντοπίστηκαν περίπου 150 000 περιπτώσεις παράτυπης διέλευσης των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ. Όμως το γεγονός ότι ο αριθμός των παράτυπων αφίξεων έχει μειωθεί δεν αποτελεί εγγύηση για το μέλλον, αν ληφθεί υπόψη η πιθανή συνέχιση της μεταναστευτικής πίεσης. Είναι επομένως σημαντικό να υιοθετηθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σχετικά με τη διαχείριση της μετανάστευσης και την προστασία των συνόρων.

Απαιτούνται άμεσα μέτρα

Τα πιο πιεστικά ζητήματα που απαιτούν περισσότερες προσπάθειες είναι τα εξής:

- **Διαδρομή της Δυτικής Μεσογείου:** πρέπει να ενισχυθεί η **στήριξη στο Μαρόκο**, καθώς οι

αφίξεις μέσω της διαδρομής της Δυτικής Μεσογείου έχουν αυξηθεί σημαντικά. Η στήριξη πρέπει να περιλαμβάνει τη συνέχιση της εφαρμογής του προγράμματος ύψους 140 εκατ. ευρώ, για τη στήριξη της διαχείρισης των συνόρων, καθώς και την επανάληψη των διαπραγματεύσεων με το Μαρόκο σχετικά με την επανεισδοχή και τη διευκόλυνση χορήγησης θεωρήσεων.

- **Διαδρομή της Κεντρικής Μεσογείου: Βελτίωση των άθλιων συνθηκών στη Λιβύη:** πρέπει να συνεχιστούν οι προσπάθειες που καταβάλλονται μέσω της τριμερούς ειδικής ομάδας Αφρικανικής Ένωσης – Ευρωπαϊκής Ένωσης – Ηνωμένων Εθνών για την ελευθέρωση των μεταναστών από τα κέντρα κράτησης, τη διευκόλυνση της οικειοθελούς επιστροφής (37 000 επιστροφές μέχρι στιγμής) και την απομάκρυνση των πλέον ευάλωτων ατόμων (απομακρύνθηκαν περίπου 2 500 άτομα).
- **Διαδρομή της Ανατολικής Μεσογείου: Διαχείριση της μετανάστευσης στην Ελλάδα:** Αν και, χάρη στη δήλωση ΕΕ – Τουρκίας, εξακολουθούν να εξασφαλίζονται σημαντικά μειωμένες αφίξεις στα ελληνικά νησιά, τα βασικά προβλήματα στην Ελλάδα όσον αφορά τις επιστροφές, την επεξεργασία των αιτήσεων ασύλου και την κατάλληλη στέγαση, παραμένουν ανεπίλυτα. Για να βελτιωθεί η διαχείριση της μετανάστευσης, η Ελλάδα θα πρέπει να καθιερώσει άμεσα μια αποτελεσματική εθνική στρατηγική με επιχειρησιακές διαδικασίες.
- **Προσωρινές ρυθμίσεις σχετικά με την αποβίβαση:** Με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε από τις ειδικές λύσεις που επιστρατεύθηκαν το καλοκαίρι του 2018 και τον Ιανουάριο του 2019, οι προσωρινές ρυθμίσεις μπορούν να αποτελέσουν μια πιο συστηματική και συντονισμένη προσέγγιση της ΕΕ σχετικά με την αποβίβαση-. Οι ρυθμίσεις αυτές θα εξασφαλίσουν την έμπρακτη υλοποίηση της αλληλεγγύης και της ευθύνης σε επίπεδο ΕΕ και θα αποτελέσουν το μεταβατικό στάδιο έως ότου ολοκληρωθεί η μεταρρύθμιση του κανονισμού του Δουβλίνου.

Όσον αφορά τη μετανάστευση, είναι απαραίτητο να υπάρξει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση – η οποία να συμπεριλαμβάνει δράσεις με τους εταίρους σε τρίτες χώρες, στα εξωτερικά σύνορα και εντός της ΕΕ. Δεν αρκεί να επικεντρωνόμαστε μόνο στα πιο επείγοντα θέματα. Η κατάσταση απαιτεί συνεχή και αποφασιστική δράση σε όλο το φάσμα της συνολικής προσέγγισης σε κάθε έναν από τους τέσσερις πυλώνες του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δράσης για τη Μετανάστευση:

1. Αντιμετώπιση των αιτίων της παράτυπης μετανάστευσης: Τα τελευταία 4 χρόνια, η μετανάστευση εντάσσεται σταθερά σε όλους τους τομείς των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ:

- Μέσω του **Καταπιστευματικού Ταμείου Έκτακτης Ανάγκης της ΕΕ για την Αφρική**, πάνω από 5,3 εκατομμύρια ευάλωτα άτομα επωφελούνται σήμερα από βασική στήριξη και πάνω από 60 000 άτομα έχουν λάβει στήριξη για επανένταξη μετά την επιστροφή στις χώρες καταγωγής τους.
- Έχει ενταθεί η **καταπολέμηση των δικτύων λαθραίας διακίνησης** μεταναστών και εμπορίας ανθρώπων. Το 2018, το Ευρωπαϊκό Κέντρο κατά της λαθραίας διακίνησης μεταναστών της Ευρωπώλ διαδραμάτισε καίριο ρόλο σε άνω των εκατό υψηλής προτεραιότητας περιπτώσεις λαθραίας διακίνησης οι δε κοινές ομάδες έρευνας δραστηριοποιούνται για την αντιμετώπιση της λαθραίας διακίνησης σε χώρες όπως ο Νίγηρας.
- Με στόχο την ενίσχυση της **επιστροφής και της επανεισδοχής**, η ΕΕ συνεχίζει τις εργασίες της για τη σύναψη συμφωνιών και ρυθμίσεων επανεισδοχής με χώρες εταίρους και, μέχρι σήμερα, έχουν συναφθεί 23 συμφωνίες και ρυθμίσεις. Τα κράτη μέλη πρέπει τώρα να αξιοποιήσουν πλήρως τις υφιστάμενες συμφωνίες.
- Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να εγκρίνουν τάχιστα την **πρόταση της Επιτροπής σχετικά με την επιστροφή** που αποσκοπεί στον περιορισμό των καταχρήσεων και της διαφυγής των επιστρεφόντων στην ΕΕ.

2. Αυστηρότερη διαχείριση των συνόρων: Ο **Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής**, που ιδρύθηκε το 2016, βρίσκεται σήμερα στο επίκεντρο των εργασιών της ΕΕ για τη στήριξη των κρατών μελών σε θέματα προστασίας των εξωτερικών συνόρων. Τον Σεπτέμβριο του 2018, η Επιτροπή πρότεινε την περαιτέρω ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής καθώς και τη στελέχωση του οργανισμού με 10 000 μόνιμους συνοριοφύλακες, ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν ανά πάσα στιγμή να βασίζονται σε μια πλήρη επιχειρησιακή στήριξη εκ μέρους της ΕΕ. Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη να εγκρίνουν τη μεταρρύθμιση πριν από τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Για να αποφευχθούν τυχόν κενά, τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να εξασφαλίζουν την αποστολή επαρκούς αριθμού εμπειρογνομώνων και εξοπλισμού στον οργανισμό.

3. Προστασία και άσυλο: Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να παρέχει **στήριξη στους πρόσφυγες και τους εκτοπισθέντες** σε τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων στη Μέση Ανατολή και την Αφρική, καθώς και να προσφέρει καταφύγιο σε άτομα που χρήζουν διεθνούς προστασίας. Από το 2015 έχουν επανεγκατασταθεί πάνω από 50 000 άτομα στο πλαίσιο των προγραμμάτων επανεγκατάστασης της ΕΕ. Ένα σημαντικό δίδαγμα που αντλήθηκε από τη μεταναστευτική κρίση είναι η ανάγκη για **αναθεώρηση των κανόνων της ΕΕ για το άσυλο** και για τη θέσπιση ενός συστήματος το οποίο να είναι δίκαιο και

κατάλληλο για τον σκοπό για τον οποίο προορίζεται και να μπορεί να διαχειριστεί κάθε μελλοντική αύξηση των μεταναστευτικών πιέσεων. Η Επιτροπή έχει καταθέσει όλες τις αναγκαίες προτάσεις και υποστηρίζει σθεναρά μια σταδιακή προσέγγιση για την προώθηση κάθε πρότασης. Οι προτάσεις που βρίσκονται στο στάδιο της οριστικοποίησης θα πρέπει να εγκριθούν πριν από τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στην πορεία προς την τελική ευθεία.

4. Νόμιμη μετανάστευση και ένταξη: η ύπαρξη οδών νόμιμης μετανάστευσης αποτρέπει τις παράτυπες αναχωρήσεις και συντελεί σημαντικά στο να αποτελέσει η οργανωμένη και βάσει αναγκών μετανάστευση τον κύριο τρόπο εισόδου στην ΕΕ. Σύντομα η Επιτροπή θα παρουσιάσει συνολική αξιολόγηση του πλαισίου της ΕΕ για τη νόμιμη μετανάστευση. Παράλληλα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εντείνουν τη χρήση πιλοτικών σχεδίων εθελούσιας, νόμιμης μετανάστευσης. Η επιτυχής **ένταξη** των ατόμων που έχουν δικαίωμα διαμονής είναι ζωτικής σημασίας για την αξιοποίηση της μετανάστευσης ο δε προϋπολογισμός της ΕΕ έχει επενδύσει πάνω από 140 εκατ. ευρώ για τη θέσπιση μέτρων ένταξης κατά το διάστημα 2015-2017.

Για περισσότερες πληροφορίες

Ανακοίνωση – ['Εκθεση σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Δράσης για τη Μετανάστευση](#)

Ενημερωτικό δελτίο: [Ριζική αλλαγή στη διαχείριση της μετανάστευσης και την ασφάλεια των συνόρων: χρονοδιάγραμμα](#)

Ενημερωτικό δελτίο: Τα γεγονότα μετράνε: [ας καταρρίψουμε τους μύθους για τη μετανάστευση](#)

Ενημερωτικό δελτίο: Μετανάστευση: [Απαιτούνται άμεσα μέτρα](#)

Ενημερωτικό δελτίο – [Δράσεις της ΕΕ κατά μήκος της διαδρομής της Δυτικής Μεσογείου](#)

Ενημερωτικό δελτίο – [Δράσεις της ΕΕ κατά μήκος της διαδρομής της Κεντρικής Μεσογείου](#)

IP/19/1496

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Natasha BERTAUD](#) (+32 2 296 74 56)

[Maja KOCIJANCIC](#) (+32 2 298 65 70)

[Markus LAMMERT](#) (+ 32 2 298 04 23)

[Xavier CIFRE QUATRESOLS](#) (+32 2 297 35 82)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)